

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 22. 4. 2026

Sayı : 1050

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü Başkanlığı Hakkında Kanun teklifimiz gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Murat ÇAN
Samsun Milletvekili

Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Aylin YAMAN
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Tarih: 28-4-2026	Esas No: 2/3657

Handwritten mark or signature

T B M M KANUNLARI KARARLAR BSK LIGI
24 Nisan 2026
Numara:

T B M M GENEL YERAK
24 Nisan 2026
No: 1845698

GENEL GEREKÇE

Halk sağlığı, sosyal devlet ilkesinin en temel unsurlarından biridir. Devletin yurttaşlarına karşı en asli yükümlülüklerinden biri; hastalıkları önlemek, salgınlara karşı toplumu korumak ve bilimsel sağlık altyapısını güçlendirmektir.

Türkiye, uzun yıllar boyunca bu alanda bölgesinde öncü olmuş; özellikle Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü aracılığıyla aşı üretimi, salgın yönetimi ve bilimsel araştırmalarda önemli başarılar elde etmiştir. Bu kurum yalnızca bir laboratuvar değil; Türkiye'nin sağlık alanındaki bilimsel bağımsızlığının simgesi olmuştur.

Ancak enstitü, 2 Kasım 2011 tarihinde yayımlanan 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılarak, personeli ve birimleri Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'na devredilmiştir.

Enstitünün kapatılmasıyla birlikte;

Türkiye'nin yerli aşı üretim kapasitesi zayıflamış,

Halk sağlığı alanındaki kurumsal hafıza dağılmış,

Bilimsel araştırma ve üretim süreçleri parçalı ve koordinasyonsuz hale gelmiştir.

Özellikle COVID-19 pandemisi sürecinde yaşananlar; güçlü bir ulusal halk sağlığı enstitüsüne sahip olmanın bir tercih değil, zorunluluk olduğunu açık biçimde ortaya koymuştur. Pandemi sürecinde; aşıya erişimde dışa bağımlılık, tanı kitleri ve biyoteknolojik ürünlerde tedarik sorunları, bilimsel veri üretimi ve paylaşımındaki yetersizlikler, Türkiye'nin bu alandaki kurumsal eksikliğini gözler önüne sermiştir.

Bu çerçevede; koruyucu ve önleyici sağlık hizmetlerinin desteklenmesi amacıyla Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü'nün ulusal halk sağlığı enstitüsü olarak yeniden yapılandırılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu yeniden yapılanma kapsamında; enstitü bünyesinde aşı, serum ve biyolojik ürünlerin üretiminin desteklenmesi, ulusal aşı üretim merkezinin oluşturulması ve referans laboratuvarlarının güçlendirilmesi öngörülmektedir. Aşılarla erişimin eşit, güvenilir ve yerli üretim kapasitesine dayalı olması, temel bir halk sağlığı önceliği olarak ele alınmaktadır. Ayrıca halkın aşı konusundaki bilgilendirilmesini sağlayacak, güvenini güçlendirecek şeffaf, bilimsel temelli bilgilendirme ve katılım mekanizmalarının oluşturulması büyük önem taşımaktadır.

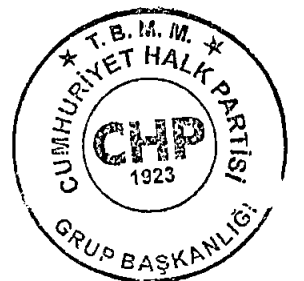
Bugün gelişmiş ülkelerde; ABD'de Centers for Disease Control and Prevention, Almanya'da Robert Koch Institute gibi güçlü ve özerk yapılar; yalnızca salgınlara mücadele etmekle kalmayıp aynı zamanda sağlık politikalarının bilimsel temelini oluşturmaktadır. Türkiye'de ise halk sağlığı alanında bilimsel özerkliğe sahip, üretim kapasitesi bulunan ve stratejik planlama yapabilen bütüncül bir kurumsal yapı bulunmamaktadır.

Bu kanun teklifi ile Türkiye'nin yeniden güçlü bir ulusal halk sağlığı enstitüsüne kavuşması, aşı, serum ve biyoteknolojik ürünlerin yerli ve kamu eliyle üretilmesi, salgınlara karşı erken uyarı ve hızlı müdahale sistemlerinin kurulması, halk sağlığı alanında bilimsel bağımsızlığın yeniden tesis edilmesi, sağlık politikalarının veriye dayalı ve şeffaf şekilde oluşturulması amaçlanmaktadır.

Kurulması öngörülen Türkiye Cumhuriyeti Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü Başkanlığı, yalnızca bir araştırma kurumu değil; aynı zamanda kamucu sağlık anlayışının yeniden inşasının kurumsal güvencesi olacaktır.

Bu teklif, geçmişin birikimini geleceğe taşıyan; Türkiye'yi sağlık alanında yeniden üreten, araştıran ve bağımsız bir ülke haline getirmeyi hedefleyen stratejik bir adımdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile Kanunun amacı ve kapsamı düzenlenmektedir. Bu çerçevede; toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi, bulaşıcı ve bulaşıcı olmayan hastalıkların önlenmesi, aşı ve biyolojik ürünlerin geliştirilmesi ve üretilmesi ile halk sağlığı alanında bilimsel araştırmaların yürütülmesine yönelik kurumsal bir yapının oluşturulması hedeflenmektedir.

MADDE 2 – Madde ile kanunda geçen bazı kavramlar tanımlanmaktadır.

MADDE 3 – Madde ile Sağlık Bakanlığı'na bağlı Türkiye Cumhuriyeti Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü Başkanlığı kurulmaktadır.

MADDE 4 – Madde ile enstitünün görev ve yetkileri tanımlanmaktadır.

MADDE 5 – Madde ile enstitünün teşkilat yapısı tanımlanmaktadır.

MADDE 6 – Madde ile başkanlığın ne şekilde teşkil olunacağı, başkanın görev ve yetkileri ile başkan ve başkan yardımcılarının görev süreleri belirlenmektedir.

MADDE 7 – Madde ile enstitü bilim kurulunun çalışma ilkeleri, teşkiline ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir.

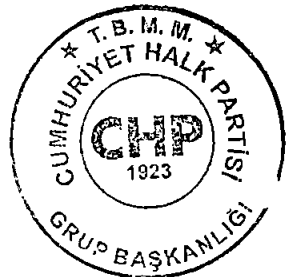
MADDE 8 – Madde ile enstitüde istihdam edilecek olan kadrolara ilişkin usul esaslar tanımlanmaktadır.

MADDE 9 – Madde ile enstitünün gelir kaynakları tanımlanmaktadır.

MADDE 10 – Madde ile kanunun uygulanmasıyla ilgili usul ve esasların ne şekilde yürürlüğe konulacağı belirlenmektedir.

MADDE 11 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 12 – Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ REFİK SAYDAM HIFZISSIHHHA ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

BİRİNCİ KISIM

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 – Bu Kanunun amacı; toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi, bulaşıcı ve bulaşıcı olmayan hastalıkların önlenmesi, aşı ve biyolojik ürünlerin geliştirilmesi ve üretilmesi, halk sağlığı alanında bilimsel araştırmaların yürütülmesi amacıyla Sağlık Bakanlığı'na bağlı olarak Türkiye Cumhuriyeti Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü Başkanlığı kurulmasına, görevlerine, teşkilat yapısına ve çalışma esaslarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu kanunda geçen;

- Başkanlık: Türkiye Cumhuriyeti Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü Başkanlığı'nı,
- Bakanlık: Sağlık Bakanlığını,
- Bakan: Sağlık Bakanını
- Başkan: Türkiye Cumhuriyeti Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü Başkanı,
- Kurul: Türkiye Cumhuriyeti Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü Bilim Kurulunu ifade eder.

Kuruluş

MADDE 3 – (1) Bu kanunda tanımlı olan görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak üzere, kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli bir kamu kurumu statüsünde, Bakanlığa bağlı olarak Türkiye Cumhuriyeti Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü Başkanlığı kurulmuştur.

(2) Enstitünün merkezi Ankara'dadır. Yurt içinde ve dışında araştırma merkezleri, üretim tesisleri ve temsilcilikler açabilir.

İKİNCİ KISIM

Görev ve Yetkiler

MADDE 4 – (1) Enstitünün görev ve yetkileri şunlardır:

- Ulusal düzeyde hastalık gözetim ve erken uyarı sistemleri kurmak ve işletmek
- Aşı, serum, biyolojik ürün ve tanı kitleri geliştirmek ve üretmek
- Ulusal referans laboratuvar hizmetleri sunmak
- Epidemiyolojik araştırmalar yürütmek ve veri üretmek
- Salgınlara müdahale kapasitesini planlamak ve koordine etmek
- Biyogüvenlik ve biyolojik tehditlere karşı araştırmalar yapmak
- Üniversiteler ve araştırma merkezleri ile iş birliği yapmak
- Uluslararası kuruluşlarla ortak çalışmalar yürütmek
- Halk sağlığı eğitim programları düzenlemek

- 1) Sağlık politikalarına bilimsel danışmanlık yapmak

ÜÇÜNCÜ KISIM

Teşkilat Yapısı

MADDE 5 – (1)Enstitü aşağıdaki birimlerden oluşur:

- a) Başkanlık
- b) Başkan yardımcıları
- c) Enstitü Bilim Kurulu
- ç) Aşı ve Biyoteknoloji Araştırma Merkezi
- d) Salgın Hastalıklar Araştırma Merkezi
- e) Epidemiyoloji ve Veri Analizi Merkezi
- f) Ulusal Referans Laboratuvarları
- g) Eğitim ve Yayın Dairesi
- h) Strateji ve Planlama Dairesi
- i) İdari ve Mali İşler Dairesi

Başkanlık

MADDE 6 – (1)Başkanlık, bir başkan, üç başkan yardımcısı ile yeteri kadar personelden oluşur. Başkan ve başkan yardımcıları, bu kanun hükümleri çerçevesinde teşkil edilen kurulun kendi içinde yapacağı seçimle belirlenir ve Bakan oluruyla atanır.

(2) Başkan ve başkan yardımcıları üç yıllık süre için seçilir. Görev süreleri dolan başkan ve başkan yardımcıları bir kez daha aday olabilir. Başkanın, başkan olarak görev süresi altı yılı geçemez.

(3) Başkan; kurumu temsil eder, stratejik planı uygular ve kurumsal koordinasyonu sağlar.

(4) Başkan ve başkan yardımcıları hakkında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet memurları Kanunu'nun 59 uncu maddesi hükümleri uygulanır. Başkan ve başkan yardımcılarının doktora veya tıpta uzmanlık düzeyinde lisansüstü eğitimi bitirmiş ve doktora/uzmanlık sonrasında ilgili alanda en az beş yıl deneyime sahip olmak koşulu aranır.

Enstitü Bilim Kurulu

MADDE 7 – (1)Türkiye Cumhuriyeti Refik Saydam Hıfzısıhha Enstitüsü Bilim Kurulu, Başkanlığın karar organıdır ve bilimsel özerklik ilkesiyle çalışır.

(2) Kurul, Sağlık Bakanlığı'nın belirlediği üç üye, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi'nin seçeceği üç üye, Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti'nin seçeceği bir üye, TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu tarafından seçilecek bir üye, Türk Veteriner Hekimler Birliği Merkez Heyeti'nin seçeceği bir üye ile Yükseköğretim Kurulu'nun seçeceği bir epidemiyolog, bir klinik mikrobiyoloji uzmanı, bir enfeksiyon hastalıkları uzmanı, bir klinik farmakolog, bir immünolog ve bir virolog olmak üzere toplam onbeş üyeden oluşur. Kurul, az on üyenin katılımıyla toplanır ve kurul tam sayısının oy çokluğuyla karar alınır. Oyların eşitliği durumunda Başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

(3) Kurul, Başkanın daveti üzerine her ay, en az üç ayda bir kez toplanır; üyelerden en az beşinin teklifiyle de olağanüstü toplanır. Epidemi ve/veya pandemi ilan edilen durumlarda ise sürekli toplantı ilkesi esastır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Personel ve Mali Hükümler

MADDE 8 – Enstitüde; sözleşmeli araştırmacı, kadrolu personel, yabancı uzman istihdam edilebilir. Bilim insanları için teşvik edici özel çalışma modeli uygulanır.

MADDE 9 – Enstitünün gelirleri; merkezi bütçe ödenekleri, üretim ve hizmet gelirleri, uluslararası fonlar, proje destekleri ile bağış ve hibelerden oluşur.

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 10 – Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu tarafından müştereken çıkartılacak yönetmelikle belirlenir.

MADDE 11 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

